

Kommunledningsförvaltningen
Maria Ekblad
maria.ekblad@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Revidering av tekniska nämndens reglemente gällande nedlagda deponier

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. revidera tekniska nämndens reglemente genom att följande skrivning införs:

2.8 Nedlagda deponier

Nämnden ansvarar för deponier på kommunal mark som inte längre tillförs avfall eller som inte längre används för detta ändamål.

2. justera ramarna mellan kommunstyrelsen och tekniska nämnden så att kommunstyrelsens budget 2023 för att täcka kostnader för undersökningar och tillsyn av deponier flyttas över till tekniska nämnden.

Ärendet

Beskrivning av ärendet

Deponier (upplagsplats för avfall) som är i drift omfattas av förordning (2001:512) om deponering av avfall som ställer krav på bland annat uppsamling av lakvatten, bottentätning, skyddsåtgärder under och runt om deponin liksom en avslutande täckning. För äldre, nedlagda deponier är förutsättningarna dock annorlunda. Det finns ett stort antal äldre deponier som har avslutats enligt tidigare lägre krav för deponering eller innan krav på skyddsåtgärder fanns. Miljöskyddet vid dessa äldre deponier är generellt sämre än vid de deponier som är i drift idag.

Att förvara avfall i en deponi räknas som pågående miljöfarlig verksamhet även om deponin inte tar emot något nytt avfall. Därför gäller miljöbalkens regler, och den som är ansvarig för deponin måste också utföra åtgärder för att minska miljöpåverkan.

I Enköpings kommun finns cirka fyrtio nedlagda deponier som bedöms ha varit i bruk fram till och med 1960-talet. Deponierna har uppkommit under olika tidsperioder och har ett varierande innehåll. Kommunen har dels ett ansvar för att

undersöka och eventuellt åtgärda vissa av deponierna, dels ett tillsynsansvar enligt miljöbalken. Miljö- och byggnadsnämnden (MBN) har tillsynsansvaret över deponierna.

Innan Vafabmiljö (Vafab) tog över ansvaret för en stor del av kommunens avfallshantering framgick det av tekniska nämndens reglemente att nämnden var kommunens huvudman för bland annat avfallshanteringen, i vilket deponier ingår. Idag finns det ingen utpekad nämnd som ansvarar för deponierna och därmed tillhörande kostnader avseende undersökning och efterbehandling. Detta innebär att ansvaret för deponierna idag ligger på kommunstyrelsen, eftersom kommunstyrelsen enligt sitt reglemente ansvarar för uppgifter som inte lagts på annan nämnd.

Vid tillfället för Vafab:s övertagande av kommunens avfallshantering tycks inte syftet ha varit att ändra det faktiska sakansvaret för de nedlagda deponierna. Eftersom tekniska nämnden redan varit ansvarig för de nedlagda deponierna, och dessutom uppbär ansvaret som markförvaltare i kommunen, föreslås att tekniska nämndens reglemente revideras på så sätt att nämnden på nytt får ansvar för de nedlagda deponierna. Det innebär bland annat att nämnden ansvarar för att utföra och bekosta nödvändiga undersökningar och efterbehandlingsåtgärder vid de deponier där kommunen varit verksamhetsutövare.

Ekonomiska konsekvenser

I och med revideringen av reglementet kommer kommunstyrelsens budget 2023 för att täcka kostnader för undersökningar och tillsyn av deponier (1 350 000 kronor) flyttas över till tekniska nämnden. Övriga eventuella kostnadsökningar som ansvarsflytten för med sig hanteras inom ramen för ordinarie budgetprocessen.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Beslutet medför inga sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2023-04-27

Protokollsutdrag, Tekniska nämnden 2023-03-23 § 34, TF2022/1146

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Åsa Olsson
Kansli- och utredningschef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Tekniska nämnden, för kännedom
Miljö- och byggnadsnämnden, för kännedom

Paragraf 34

Ärendenummer TF2022/1146

Revidering av tekniska nämndens reglemente gällande ansvar för nedlagda deponier på kommunens mark

Beslut

1. Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att revidera tekniska nämndens reglemente genom att följande skrivning införs: "2.8 Nedlagda deponier: Nämnden ansvarar för deponier på kommunal mark som inte längre tillförs avfall eller som inte längre används för detta ändamål."
2. Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att justera ramarna mellan kommunstyrelsen och tekniska nämnden.
3. Samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att säkerställa att eventuellt nödvändiga styrdokument tas fram, så att arbetet med deponierna kan bedrivas så skyndsamt att risken för vitesföreläggande från miljö- och byggnadsnämnden kan undanröjas.

Beskrivning av ärendet

Deponier (upplagsplats för avfall) som är i drift omfattas av förordning (2001:512) om deponering av avfall som ställer krav på bland annat uppsamling av lakvatten, bottentätning, skyddsåtgärder under och runt om deponin liksom en avslutande täckning. För äldre, nedlagda deponier är förutsättningarna dock annorlunda. Det finns ett stort antal äldre deponier som har avslutats enligt tidigare lägre krav för deponering eller innan krav på skyddsåtgärder fanns. Miljöskyddet vid dessa äldre deponier är generellt sämre än vid de deponier som är i drift idag.

Att förvara avfall i en deponi räknas som pågående miljöfarlig verksamhet även om deponin inte tar emot något nytt avfall. Därför gäller miljöbalkens regler, och den som är ansvarig för deponin måste också utföra åtgärder för att minska miljöpåverkan.

I Enköpings kommun finns cirka fyrtio nedlagda deponier som bedöms ha varit i bruk fram till och med 1960-talet. Deponierna har uppkommit under olika tidsperioder och har ett varierande innehåll. Kommunen har dels ett ansvar för att undersöka och eventuellt åtgärda vissa av deponierna, dels ett tillsynsansvar enligt miljöbalken. Miljö- och byggnadsnämnden (MBN) har tillsynsansvaret över deponierna.

Innan Vafabmiljö (Vafab) tog över ansvaret för en stor del av kommunens avfallshantering framgick det av tekniska nämndens reglemente att nämnden var kommunens huvudman för bland annat avfallshanteringen, i vilket deponier ingår. Idag finns det ingen utpekad nämnd som ansvarar för deponierna och därmed tillhörande kostnader avseende undersökning och efterbehandling. Detta innebär att ansvaret för deponierna idag ligger på kommunstyrelsen, eftersom kommunstyrelsen enligt sitt reglemente ansvarar för uppgifter som inte lagts på annan nämnd.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Vid tillfället för Vafab:s övertagande av kommunens avfallshantering tycks inte syftet ha varit att ändra det faktiska sakansvaret för de nedlagda deponierna. Eftersom tekniska nämnden redan varit ansvarig för de nedlagda deponierna, och dessutom uppbär ansvaret som markförvaltare i kommunen, föreslås att tekniska nämndens reglemente revideras på så sätt att nämnden på nytt får ansvar för de nedlagda deponierna. Det innebär bland annat att nämnden ansvarar för att utföra och bekosta nödvändiga undersökningar och efterbehandlingsåtgärder vid de deponier där kommunen varit verksamhetsutövare.

En förutsättning för att hantera uppdraget är att kommunen under året beslutar om ett styrdokument för förorenad mark för Enköpings kommun.

Ekonomiska konsekvenser

I och med revideringen av reglementet kommer kommunstyrelsens budget 2023 för att täcka kostnader för undersökningar och tillsyn av deponier (1 350 000 kronor) flyttas över till tekniska nämnden. Övriga eventuella kostnadsökningar som ansvarsflytten för med sig hanteras inom ramen för ordinarie budgetprocessen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till tekniska nämnden

1. Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att revidera tekniska nämndens reglemente genom att följande skrivning införs:
"2.8 Nedlagda deponier: Nämnden ansvarar för deponier på kommunal mark som inte längre tillförs avfall eller som inte längre används för detta ändamål."

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

1. Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att revidera tekniska nämndens reglemente genom att följande skrivning införs:
"2.8 Nedlagda deponier: Nämnden ansvarar för deponier på kommunal

mark som inte längre tillförs avfall eller som inte längre används för detta ändamål.”

Yrkanden

Krister Larsson (M) lämnar ett tilläggsyrkande om ytterligare en beslutspunkt: Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att justera ramarna mellan kommunstyrelsen och tekniska nämnden.

Johan Engwall (S), Lars Engelberg (S) och Marie Ekberg (S) yrkar bifall till Krister Larssons yrkande.

Ingvar Magnusson lämnar ett tilläggsyrkande om att samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att säkerställa att eventuellt nödvändiga styrdokument tas fram, så att arbetet med deponierna kan bedrivas så skyndsamt att risken för vitesföreläggande från miljö- och byggnadsnämnden kan undanröjas.

Johan Engwall (S), Lars Engelberg (S) och Marie Ekberg (S) yrkar bifall till Ingvar Magnussons yrkande och till förvaltningens förslag till beslut.

Krister Larsson (M) yrkar bifall till Ingvar Magnussons yrkande.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns förvaltningens förslag till beslut och två tilläggsyrkanden. Han frågar nämnden om den kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

Kopia till:
Kommunfullmäktige för åtgärd
Miljö- och byggnadsnämnden, för kännedom